

Hoogstraat 10 in Gastel, gemeente Cranendonk

Adviesdocument Archeologie

Colofon

Titel: Hoogstraat 10 in Gastel, gemeente Cranendonk

Opdrachtgever: DLV Advies & Resultaat en dhr. R. Meeuwissen

Auteur: M. Hanemaaijer

Datum: 6-1-2022

© ADC ArcheoProjecten

1 Inleiding

ADC heeft in opdracht van DLV Advies & Resultaat en dhr. R. Meeuwissen onderhavig adviesdocument opgesteld in het kader van de realisatie van een opslagloods aan de Hoogstraat 10 in Gastel, gemeente Cranendonk (afb. 1). Daarbij zullen graafwerkzaamheden worden uitgevoerd die mogelijk versturende effecten kunnen hebben op eventueel aanwezige archeologische waarden.

Sinds 1 juli 2016 is de Erfgoedwet in werking getreden. en is de Monumentenwet 1988 komen te vervallen. De bepalingen van een deel van de Monumentenwet zijn opgenomen in de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de toekomstige Omgevingswet. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is. Op grond van de Erfgoedwet moeten archeologische (verwachtings)waarden gewaarborgd zijn in het bestemmingsplan.

Op de beleidskaart van de gemeente Cranendonk ligt het plangebied deels in een zone zonder verwachting (verstoord) en deels in een zone met een hoge verwachting (afb. 2). Ter plaatse van de zone zonder archeologische verwachting gelden geen beperkingen ten aanzien van archeologie. Ter plaatse van zones met een hoge verwachting geldt een onderzoeksplicht bij bodemingrepen groter dan 500 m² en dieper dan 50 cm –mv.¹

Omdat de archeologische vrijstellingsgrenzen worden overschreden dient de initiatiefnemer in het kader van de omgevingsvergunning een rapport te overleggen waarin naar oordeel van de bevoegde overheid de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld. Echter, gezien de resultaten van nabij het plangebied uitgevoerd archeologisch onderzoek en de bouw en sloop van een varkensstal is het aannemelijk dat het archeologische niveau is verstoord. Daarom heeft ADC ArcheoProjecten onderhavig adviesdocument opgesteld.

2 Uitgevoerd archeologisch onderzoek nabij het plangebied

Ca. 20 m ten westen van het plangebied hebben een bureau- en booronderzoek en een proefsleuvenonderzoek plaatsgevonden.² Bij het proefsleuvenonderzoek is geconstateerd dat in de ondergrond van het gebied zandige en lemige fluvio-periglaciale afzettingen aanwezig zijn. Hierboven bevindt zich een verploegt of omgezet pakket. Het pakket heeft een scherpe ondergrens. De top van de natuurlijke ondergrond is opgenomen in het verploegde of omgezette pakket. Waarschijnlijk is het pakket ontstaan tijdens de ruilverkaveling van het gebied in de jaren 70 van de 20^e eeuw. Onder het pakket waren in het vlak nog ploegsporen zichtbaar. Het bovenste pakket is de recente bouwvoor, die tot kort voor het onderzoek in gebruik is geweest als akker. Tijdens het veldwerk werden in de proefsleuf slechts twee sporen van enige ouderdom aangetroffen: een kuil en een greppel. Van de kuil was slechts een onderkant bewaard gebleven. De greppel heeft zeker in de 19^e eeuw en tot ver in de 20^e eeuw gefunctioneerd als perceelscheiding. Aanvullend onderzoek werd niet noodzakelijk geacht. Het is aannemelijk dat ook ter plaatse van het onderhavige plangebied de bodem is verstoord tijdens de ruilverkaveling van het gebied in de jaren 70 van de 20^e eeuw.

¹ <https://odzob.nl/kaarten-erfgoed-archeologie>

² Brijker 2012; Prangma 2012.

3 Archeologische verwachting in relatie tot de werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit de bouw van een opslagloods voor aardappelen (afb. 3). De loods heeft een omvang van ca. 2020 m². De loods zal worden gefundeerd op staal. Onder de loods komt een kruipruimte tot 130 cm onder peil.

Tot de jaren 80 van de 20^e eeuw was het plangebied in gebruik als grasland, en liep door het plangebied en weg (afb. 4). Sinds de jaren 80 van de 20^e eeuw maakt het plangebied deel uit van een boerenerf. Ter plaatse grootste deel van het plangebied was een varkensstal aanwezig (afb. 5), deze is in de jaren 90 van de 20^e eeuw uitgebreid (afb. 6). Onder een deel van de varkensstal bevond zich een kelder, tot 120 cm –mv. Bouwtekeningen zijn niet beschikbaar. Bij sloop en graafwerkzaamheden ter plaatse van het erf is geconstateerd dat onder een laag klinkers een 30 tot 40 cm laag geel zand aanwezig is met daaronder een puinpakket tot ca. 100 cm –mv (afb. 7 en 8). De varkensstal is recentelijk gesloopt. Hierbij hebben (opnieuw) aanzienlijke verstoringen plaatsgevonden (afb. 9)

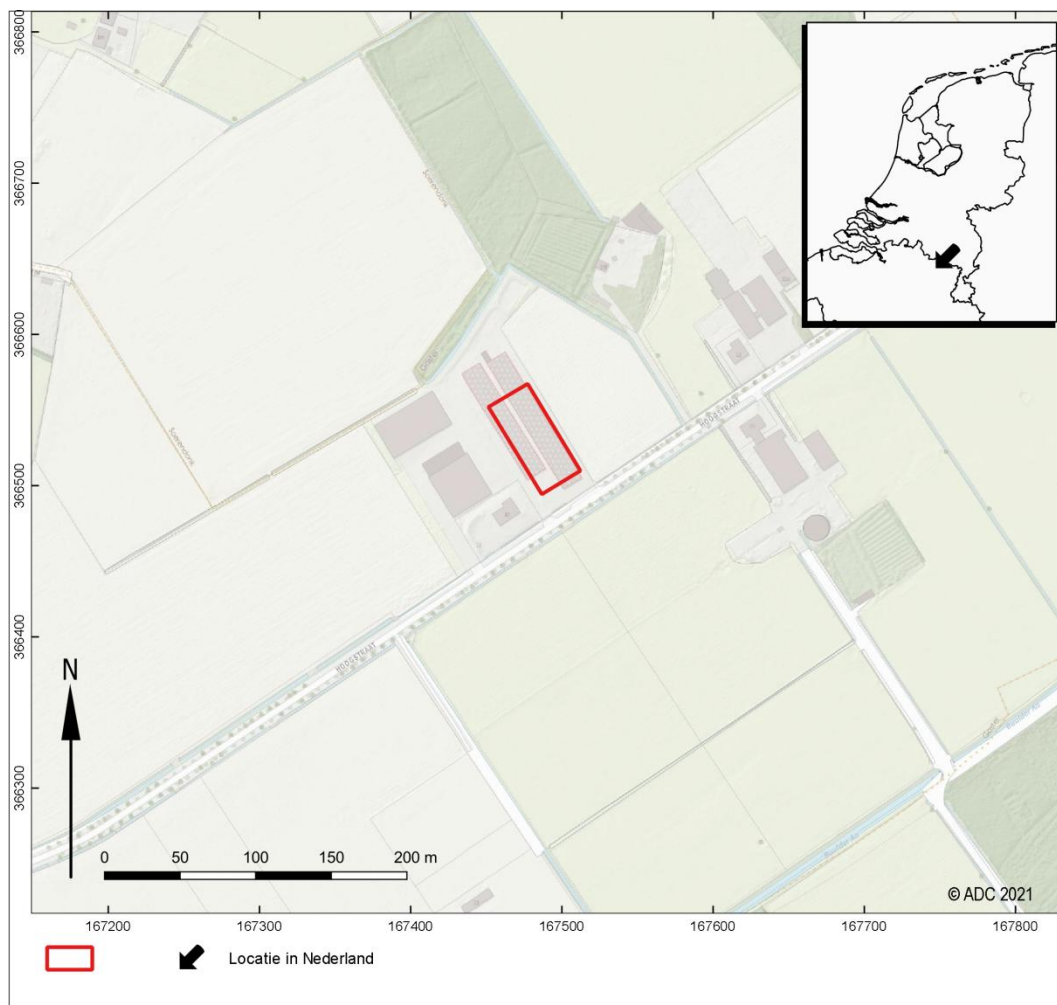
4 Advies

Het is aannemelijk dat het archeologisch niveau is verstoord tijdens de ruilverkaveling van het gebied in de jaren 70 van de 20^e eeuw. Vervolgens hebben bij de aanleg van het boerenerf en de bouw en sloop van de varkensstal aanvullende verstoringen plaatsgevonden. Geconcludeerd wordt dat het archeologisch niveau in zijn geheel is verdwenen en verder archeologisch onderzoek niet zinvol is.

Literatuur

Brijker, J.M., 2012: *Hoogstraat 10, Gastel (gemeente Cranendonck). Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek*, ADC-rapport 3143, Amersfoort.

Prangma, N., 2012: *Gastel Hoogstraat 10 (gemeente Cranendonck) Een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van proefsleuven*. ADC Rapport 3289

Afb. 1 Locatiekaart

Afb. 2 Beleidskaart gemeente Cranendonck

Afb. 4 Topografische kaart 1984

Afb. 5 Topografische kaart 1986

Afb. 6 Topografische kaart 1999

Afb. 7 Bodemopbouw ter plaatse van het erf

Afb. 8 Bodemopbouw ter plaatse van het erf

Afb. 9 Situatie na de sloop van de varkensstal